

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: R.Chistruga)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: D.Corolevski, D.Stănilă, O.Mironov)

Î N C H E I E R E

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Spătaru Pavel,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Spătaru Cristina
împotriva lui Spătaru Pavel cu privire la modificarea cuantumului pensiei
alimentare pentru întreținerea copilului minor,
împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 12 august 2019 Spătaru Cristina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Spătaru Pavel cu privire la modificarea cuantumului pensiei
alimentare pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea acțiunii, Spătaru Cristina a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei
Drochia din 25 iunie 2007, căsătoria dintre Spătaru Cristina și Spătaru Pavel a fost
desfăcută. Din căsătoria a rezultat un copil, XXXXX, anul nașterii XXXXX, care
se află la întreținerea ei.

A relatat că, conform hotărârii Judecătoriei Drochia din 12 aprilie 2016, s-a
modificat și a fost obligat pârâtul să achite pensia pentru întreținerea copilului
minor, XXXXX, stabilită prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 04 aprilie 2013
de la suma de 650 lei la suma de 950 de lei lunar, începînd cu 12 aprilie 2016, până
la majoratul copilului sau modificării stării materiale a părților.

A solicitat reclamanta să fie majorat cuantumul pensiei alimentare pentru
întreținerea copilului minor încasată prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12
aprilie 2016 de la Spătaru Pavel, de la 950 lei la 1500 lei lunar, începînd cu ziua
depunerii cererii și până la majoratul copilului sau până la schimbarea situație
materiale a părților.

De asemenea, a solicitat încasarea din contul pârâtului Spătaru Pavel în
beneficiul reclamantei cheltuielile de judecată suportate pe cauza dată.

Reclamanta a invocat faptul că situația financiară a pârâtului fiind bună,
Spătaru Pavel are diferite căștiguri, însă ascunde datele despre veniturile și locurile
de muncă și avînd o stare materială mai bună, este dator să întrețină copilul minor.

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central
acțiunea a fost admisă.

S-a modificat cuantumul pensiei alimentare pentru întreținerea copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX stabilită prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12 aprilie 2016 și s-a încasat de la Spătaru Pavel în beneficiul Cristinei Spătaru pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX în mărime de 1 500 de lei lunar, începînd cu 12 august 2019 și pînă la atingerea majoratului de către copil sau schimbarea situației materiale a părinților.

S-a încetat executarea hotărârii Judecătoriei Drochia din 12 aprilie 2016 în partea încasării de la Spătaru Pavel în beneficiul Cristinei Spătaru a pensiei pentru întreținerea copilului minor XXXXX, anul nașterii XXXXX stabilit prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 12 aprilie 2016 în mărime fixă de 950 de lei lunar.

Conform art. 256 alin. (1) Cod de procedură civilă în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor, urmează să fie supusă executării imediate.

S-a încasat de la Spătaru Pavel în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 540 de lei. S-a încasat de la Spătaru Pavel în beneficiul Cristinei Spătaru cheltuielile de judecată pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 2 000 de lei.

Prin decizia din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Spătaru Pavel și s-a menținut hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că potrivit datelor Biroului Național de Statistică a Republicii Moldova, minimul de existență pe Republică preconizat pentru semestrul I anul 2018 pentru un copil constituie pentru vârsta de la 7-17 ani constituie suma de 2053 de lei lunar.

Prin urmare, instanța de apel a relatat că, copilul Marius, anul nașterii 17 august 2006 la vârsta la care a ajuns, are necesar un minim de existență de circa 2053 de lei lunar.

Potrivit art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

Analizînd textul art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare Republica Moldova din 25 februarie 1993, rezultă că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au responsabilități comune pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Părinții sau, după caz, reprezentanții săi legali sunt principalii responsabili de creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rînd, în interesul suprem al copilului.

În acest sens, art.27 alin.(2) din Convenție care prevede că părinților și oricărei alte persoane care au în grija un copil le revine în primul rînd responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viața necesare în vederea dezvoltării copilului.

Astfel, instanța de apel a menționat că, instanța de fond just a ajuns la concluzia că, cerința reclamantei privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, stabilit prin hotărârea judecătoriei Drochia, din 12 aprilie 2016 în sumă fixă de 950 lei, cu stabilirea pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei este justificată, urmînd a fi admisă, or, conform prevederilor art. 75 alin. (2) Codul Familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținîndu-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

În speță, instanța de apel a considerat oportună aplicarea principiului interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru copil.

De asemenea, este justificat și coroborarea de către prima instanța a stării material, de proporțiile stabilite în art. 75 Codul familiei cu salariul mediu pe republică și minimul de existență, unde a conchis cu certitudine, că obligația de întreținere a copiilor le revine ambilor părinți în părți egale, adică, reieșind din minimul de existență a copilului.

La 31 decembrie 2020, Spătaru Pavel a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii parțial.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de fond a examinat cauza în lipsa recurentului, ne fiind citat legal, prin urmare a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Mai mult ca atât, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și anume instanța de fond a admis erori de calcul la transcrierea mărimii pensiei de întreținere în hotărâre și anume dacă se împarte minimul de existență de 2053 lei în părți egale (așa cum se evidențiază în hotărâre) rezultă suma de 1026.5 lei, dar nicidecum suma de 1500 lei.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 octombrie 2020 și a expediat copia deciziei participanților la proces la 04 noiembrie 2020 (f.d.103) și recepționată de recurentul Spătaru Pavel la 09 noiembrie 2020 (f.d.106). Prin urmare, cererea de recurs declarată la 31 decembrie 2020 se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 26 ianuarie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Spătaru Pavel.

Completul Colegiului civil menționează că, argumentul recurentului Spătaru Pavel precum că nu a fost citat legal de către instanța de fond este neîntemeiat, deoarece a fost citat public prin intermediul ziarului „Dreptul” (f.d.30).

Or, conform art.108 alin.(1) Cod de procedură civilă, dacă locul de aflare a pîrîtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Spătaru Pavel împotriva deciziei din 01 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru